

OPONENTNÍ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE
K ZÍSKÁNÍ AKADEMICKÉHO TITULU Ph.D.

**VLIV SPECIALIZACE NA STRUKTURU MĚST,
VENKOVSKÉHO OSÍDLENÍ A KRAJINY**

Doktorand: Ing. arch. Martin Štěpánek
Školitel: doc. Ing. arch. Gabriel Kopáček, Dr.
Oponent: prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.

Formální údaje o disertační práci

Disertační práce Ing. arch. Martina Štěpánka byla zpracována v rámci doktorského studia na Ústavu urbanismu Fakulty architektury VUT v Brně. Obsahuje celkem 111 stran textu, včetně 31 obrázku, seznamu použité literatury, shrnutí, CV a přehledu publikační činnosti autora.

Aktuálnost tématu

Téma disertace je s ohledem na náročnou problematiku soudobých sídel a krajiny velmi aktuální.

Cíl práce a splnění stanovených cílů

Cílem disertační práce bylo analyzovat a zhodnotit vliv specializace a koncentrace lidských činností na sídelní strukturu a prokázat, že tyto změny a potřeby stále vznikají, vznikaly i v předchozích historických vývojových etapách a jejich vliv na utváření sídel, sídelní struktury a krajiny bude i nadále zásadní.

Dílním cílem bylo verifikovat vyslovenou hypotézu, že specializace ovlivňuje vývoj sídelní struktury a přináší stavby nových měřítek (funkčně efektivní stavby), které vytváří nové prostorové a funkční vztahy ve městech, v krajině a venkovském osídlení.

Stanovené cíle disertace byly splněny.

Zvolená metoda zpracování

Výběr metod vědeckého zkoumání předmětu práce považuji za přiměřený obsahu a rozsahu problematiky. V první fázi se zabýval sběrem, zpracováním a tříděním dat řešené problematiky. V druhé fázi vyhodnotil posbírané materiály a provedl jejich analytický výzkum a interpretaci získaných dat, které setřídil do šesti vývojových etap (nejstarší formy osídlení, období 18. – 19. století do roku 1918, období 1918 – 1945, období 1945 – 1989 a období od 1989 po současnost). Každá vývojová etapa je analyzována z hlediska vývoje společnosti, vývoje akčního rádia, sídelní struktury. Závěrem jsou za každé vývojové období prezentovány příklady funkčně specializovaných staveb, které v daném období vznikly jako nové typologické druhy staveb. Autor věnuje zvýšenou pozornost příkladům soudobé stavební činnosti se značným zábořem zemědělského půdního fondu a upozorňuje na jejich negativní vlivy na sídelní struktury a krajinu.

Původní výsledky řešení vědeckého problému

Disertační práce prokazuje schopnost doktoranda samostatně tvůrčím způsobem vědecky pracovat a obsahuje původní výsledky práce, které jsou shrnuty v kapitole 8. Závěr.

Je zřejmé, že autor se v předmětné problematice dostatečně orientuje, předkládá nově otevřené otázky a upozorňuje na potřebu jejich řešení.

Význam práce pro další rozvoj vědního oboru a praxi

Předložená disertační práce je odborně fundovaná, obsahuje značné množství informací a poznatků k dané problematice a přispívá k dalšímu rozvoji vědního oboru. Vyvozené závěry a doporučení, předurčují práci k využití v praxi a pro další výzkum.

Formální úprava disertační práce

Po formální stránce je disertační práce zpracována na dobré úrovni. Text je psán odborným a zároveň srozumitelným jazykem, má logickou stavbu a je vhodně doplněn obrázky dokumentující danou problematiku. Obsahuje kvalitní a přehledné odkazy na teoretické zdroje systémem číselných odkazů a citací pod čarou a přehledným seznamem literatury včetně internetových zdrojů a obrázků.

Publikační činnost doktoranda

Publikační činnost prokazuje schopnost doktoranda prezentovat dílčí výsledky svého výzkumného zkoumání.

Připomínky a náměty do diskuse při obhajobě

- Kapitola 7. HODNOCENÍ A VÝSLEDKY mohla být zpracována podrobněji. Podle mého názoru plně nevystihuje výsledky předchozí šesté kapitoly. Výsledky a kritické hodnocení jsou uvedeny až v kapitole 8. ZÁVĚRY.
- V disertační práci mi chybí kapitola DISKUSE, kde by autor vyjádřil svůj názor, jak se dosažené výsledky liší od názorů jiných autorů nebo v čem se s publikovanými názory shodují. Např. názory, že se posouváme od globální ekonomiky, která přerostla naše schopnosti, zpět k lokálním komunitám a ekonomikám, a že globalizace končí a její nástupcem je nová éra, které bude dominovat robotika a umělá inteligence (Rebecca Keller Zdroj: Stratfor, Geopolitical Weekly). Tím se sníží firmám náklady práce a tím bude eliminován hlavní faktor stojící za globalizací a prodlužováním výrobních řetězců.
- Je možné současné problémy v lidských společenstvích řešit pomocí konceptu smart city?

Celkové zhodnocení disertační práce

Disertační práce svým obsahem, metodou zpracování a uvedenými závěry splňuje podmínky uvedené v §47 odst. 4 Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Disertační práci

Ing. arch. Martina Štěpánka

doporučuji k obhajobě pro udělení vědecké hodnosti "doktor" (Ph.D.).

V Brně 17.7. 2019

prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.

Fakulta architektury VUT v Brně

Poříčí 5, 639 00 Brno

E-mail: urbaskova@ucit.fa.vutbr.cz